

ลงชื่อปฏิบัติราชการแต่ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ มีผลอย่างไร

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอแนะนำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง ซึ่งบทความที่ผู้เขียนจะนำเสนอ นั้น เป็นการเน้นย้ำให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการเต็มความสามารถ ในหน้าที่ของตนเอง ดำรงซึ่งสถานะอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีในอาชีพของตนเอง จึงหวังว่าบทความที่จะนำเสนอ นี้ คงเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เข้ามาศึกษาในบทความ

หลักการและเหตุผล

ข้าราชการถือเป็นอาชีพที่ต้องดำรงสถานะอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยนอกจากจะต้อง ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังคงต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่กระทำการฝ่าฝืน ข้อห้ามและต้อง ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมเป็นการกระทำผิดวินัย ในฐานะความผิดใด ย่อมขึ้นอยู่กับการกระทำในแต่ละกรณีไป

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทาง ในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

นายหลบ (ผู้ฟ้องคดี) ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการดำเนินการยกร่างเทศบัญญัติให้เป็นปัจจุบันและดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างชำระ และให้รายงาน ความคืบหน้าทุกเดือน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จและ ไม่รายงานความคืบหน้า งานคดี ซึ่งเป็นการสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและตามระเบียบของ ทางราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงให้ ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานคืน และตรวจสอบพบว่าทุกวันที่ผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติราชการ จะลงลายมือชื่อมาปฏิบัติราชการ ทุกเช้าและลงลายมือชื่อกลับหลังเลิกงาน จากนั้นก็จะละทิ้งหน้าที่โดยการ นั่งพูดคุยกับผู้อำนวยความสะดวก ตอนสาย ไปพูดคุยกับพนักงานขับรถยนต์ ไปห้องสมุดบ้าง ตอนเที่ยงไปทานอาหารกลางวันกับภรรยา และกลับเข้าสำนักงาน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงไล่ออกจากราชการ เนื่องจาก (๑) ขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และ(๒) ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบ ธรรมเนียมของทางราชการ และละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมา ฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ศาลปกครอง สูงสุดได้มีคำวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการยกร่างเทศบัญญัติตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จ มีผลเพียง ต้องบังคับใช้เทศบัญญัติที่ไม่เป็นปัจจุบันเท่านั้น แต่ไม่ถึงกับทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่เทศบาล ส่วนงานติดตามคดีค้างชำระภาษีผู้ถูกฟ้องคดีได้เรียกงานดังกล่าวคืน จึงยังไม่ปรากฏว่างานในหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับมอบหมายได้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงตามข้อ ๙ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงาน เทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ แต่อย่างใด

/สำหรับ...

สำหรับกรณีการลงชื่อปฏิบัติราชการแต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงานเพื่อปฏิบัติราชการนั้น ถึงจะอยู่ในบริเวณสำนักงานหรืออยู่ในบริเวณที่สามารถมองเห็นได้นั้น ถือเป็น การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันควร ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีได้เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง ประกอบกับไม่เข้าลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วันทำการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามข้อ ๑๓ วรรคสองของประกาศฉบับเดียวกัน จากพฤติการณ์ดังกล่าวจึงถือว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดียังไม่ถึงกับเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงลงโทษผู้ฟ้องคดีได้ในฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและกำหนดฐานลงโทษได้ตามความเหมาะสม

ดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๘๙/๒๕๕๘ เห็นได้ว่าศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า การที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รับผิดชอบ ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติงานด้วยความอุตสาหะเอาใจใส่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาผู้ออกคำสั่งทางปกครอง การใช้อำนาจนั้นจะต้องอยู่ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น ดังเช่นกรณีที่กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดวินัยไว้ การพิจารณาลงโทษทางวินัยจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด การใช้อำนาจพิจารณาโทษทางวินัยเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากการกระทำความผิดที่กฎหมายกำหนดอาจเข้าข่ายเป็นการใช้อำนาจ โดยมีอคติ ลำเอียงหรือกลับแก่งได้

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๘๙/๒๕๕๘

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์ นิตกรปฏิบัติกร